

ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

24-25 КВІТНЯ 2025 Р.

м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

24-25 квітня 2025 р.

Одеса, 2025

УДК: 378:[37+7]:001.895
Ш87

Рекомендовано до друку Вченого радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 16 від 29.05.2025 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 24-25 квітня 2025 року. Одеса: Університет Ушинського, 2025. 194 с.

До збірника ввійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» 24-25 квітня 2025 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти, магістрanti), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти, педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників, дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповіальність за дотримання вимог академічної доброчесності в текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», 2025
© Колектив авторів, 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

7

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Artemieva I.

METHODS AND MEANS OF FORMING PROFESSIONAL SELF-AWARENESS 8

Борисова Т. М.

ДИЗАЙН-ЕРГОНОМІЧНА СКЛАДОВА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ 11

Боярський А. С., Колесова О. А.

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕЙКЕРСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗЗСО 15

Боярський М. М., Савчук О. П.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ І ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЄКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ 19

Бредньова В. П.

ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ГРАФІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТВОРЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 23

Butenko O., Strautman L.

THE ROLE OF VISUAL COMMUNICATION AND GRAPHIC LITERACY IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF DESIGNERS 26

Веремчук В. С.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ В ВИЩІЙ ЮРИДИЧНІЙ ОСВІТІ 29

Гончаренко Н. Л.

ВИКОРИСТАННЯ БІБЛІОТЕКАРЕМ ОНЛАЙН-ЕКСКУРСІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ 32

Зоря О. М., Цина В. І.

МЕТОДИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОВОЛОДІННІ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ПРИЙОМАМИ ВНУТРІШНЬОГО БАЧЕННЯ ОБРАЗІВ, КОМБІНАЦІЯМИ ІМПРОВІЗАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ СПЛКУВАННЯ У ВЗАЄМОДІЇ 35

Ільїнський І. О., Савчук О. П.

ВПЛИВ УРОКІВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЕВИХ НАВИЧОК УЧНІВ 38

ВПЛИВ УРОКІВ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ЖИТТЕВИХ НАВИЧОК УЧНІВ

Ільїнський Ігор Олегович

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Савчук Олена Петрівна

*науковий керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти та дизайну*

*Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Ключові слова: життєві навички, технологічна освіта, проектна діяльність, компетентнісний підхід, Державний стандарт, Нова українська школа.

У сучасному світі, що стрімко змінюється, особливої актуальності набуває завдання формування в учнів життєвих навичок, які забезпечують успішну адаптацію до викликів сьогодення, здатність до самореалізації, критичного мислення, ефективної комунікації та ухвалення рішень. Освітня реформа в Україні, в межах якої впроваджується Нова українська школа (НУШ), передбачає зміщення акценту з переважно знаннєвої парадигми на компетентнісну, що особливо помітно в контексті викладання навчального предмета «Технології».

Освітня галузь «Технології» сприяє формуванню таких ключових компетентностей як загальнокультурна, здоров'язберігаюча, інформаційна, соціальна, підприємницька [2, с. 69].

Загальнокультурна компетентність стосується сфери розвитку культури особистості та суспільства у всіх її аспектах, що передбачає передусім формування культури праці, естетичної, екологічної культури, оволодіння національними трудовими традиціями, досвідом художньо-трудової діяльності тощо.

Здоров'язберігаюча компетентність включає в себе характеристики, властивості учня, спрямовані на збереження

фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я – свого та оточення. У контексті технологічної освіти – розуміння необхідності дотримання правил безпечної праці, санітарії та гігієни, здатність їх виконувати і т.д.

Інформаційна компетентність передбачає здатність учня орієнтуватись в інформаційному просторі, володіти й оперувати інформацією відповідно до потреб. Компетентності з ІКТ передбачають здатності: застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в навчально-трудовій діяльності, раціональне використання комп'ютера для пошуку та опрацювання необхідної інформації, розроблення творчих проектів; конструювати і моделювати за допомогою засобів ІКТ; давати оцінку процесові й досягнутим результатам технологічної діяльності.

Соціальна компетентність забезпечує здатність: до встановлення гуманних взаємин у трудовій діяльності, продуктивно працювати у колективі та групі, виконувати різні ролі (керівника і підлеглого), проявляти ініціативу, готовність брати на себе відповідальність, вміння застосовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації тощо.

Досить важливим для технологічної освіти є формування в учнів підприємницької компетентності, яка має на меті: знання з основ економічного аналізу господарської діяльності та підприємництва, вміння визначати собівартість продукції і витрати на виробництво, здійснювати міні-маркетингові дослідження, розраховувати рентабельність виготовленої продукції; здатність співвідносити власні економічні інтереси й потреби з наявними матеріальними, трудовими й природними ресурсами, інтересами й потребами інших людей та суспільства; готовність організовувати власну підприємницьку діяльність, складати, здійснювати й оцінювати бізнес-проекти, розробляти прості моделі дій та прийняття економічно обґрутованих рішень у динамічному світі; аналізувати й оцінювати власні професійні можливості, здібності та співвідносити їх з потребами ринку праці.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (2020), формування життєвих навичок є наскрізною метою освітнього процесу. Документ передбачає розвиток уздобувачів освіти ключових компетентностей, серед яких – підприємливість, екологічна грамотність, інженерне мислення, здатність до самонавчання, співпраці, креативності, критичного мислення [1]. Особливе місце у

цьому процесі належить предмету «Технології», зміст якого побудовано на діяльнісному, проектному та компетентнісному підходах.

Крім того, Методичні рекомендації МОН України щодо викладання навчального предмета «Технології» в 2023/2024 навчальному році підкреслюють необхідність орієнтації навчання на формування життєво важливих умінь і навичок. Серед провідних форм і методів пропонуються: проектна діяльність, інтегровані завдання, STEM- і STEAM-компоненти, впровадження цифрових інструментів та принципів сталого розвитку [3].

Зміст навчального предмета «Технології» охоплює такі напрями, як технології обробки матеріалів, дизайн і технології, електротехніка, графічна підготовка, основи проектної діяльності, цифрові технології, кулінарія, основи домогосподарства тощо. Кожен із цих напрямів сприяє формуванню певного спектра життєвих навичок:

- комунікація та командна робота: реалізуються у групових формах роботи, під час виконання спільних проектів;
- планування та прийняття рішень: необхідні під час створення індивідуальних технологічних виробів, добору матеріалів та інструментів;
- самоорганізація та відповідальність: формуються в процесі отримання технологічної послідовності дій, контролю якості результату;
- критичне та системне мислення: стимулюються через аналіз варіантів конструкцій, естетичних і функціональних характеристик продукту;
- творче мислення та інноваційність: реалізуються в дизайнерських рішеннях, проектуванні виробів, робототехнічних завданнях;
- цифрова грамотність: розвивається через використання графічних редакторів, 3D-моделювання, цифрових інструментів контролю та презентації;
- екологічна свідомість і ощадливе мислення: формуються на основі використання вторинних ресурсів, безпечних матеріалів, впровадження ідей апайлкінгу.

Проектний підхід є провідною формою організації навчання на уроках технологій. Він дозволяє учням застосовувати набуті знання на практиці, працювати над завданнями, що мають реальне прикладне

значення. Проекти можуть бути як індивідуальними, так і колективними, коротко- або довготривалими, мати як інженерне, так і соціальне спрямування. Такий формат сприяє розвитку: підприємницьких навичок – через самостійне планування бюджету, вибір матеріалів, презентацію ідей; ініціативності та лідерства – під час організації командної роботи; відповідального ставлення до праці – через самооцінювання та взаємооцінювання результатів.

Проектна діяльність сприяє моделюванню реальних життєвих ситуацій і таким чином виконує не лише освітню, а й виховну функцію.

Відповідно до оновленої парадигми освітнього процесу, вчитель виступає не лише джерелом знань, а й фасилітатором, наставником, організатором освітнього середовища, що мотивує до пізнання, експериментування, творчості.

Основним напрямом удосконалення навчально-виховного процесу з формування професійної компетентності фахівців технологічної освіти на засадах впровадження інноваційних підходів вбачаємо у пошуку нових технологій, методів, форм та підходів [4, с. 619].

Сучасний учитель технологій має володіти компетентностями в галузі дизайну, інформаційних технологій, інженерії, психолого-педагогічної підтримки. Його завдання – забезпечити умови для формування життєвих навичок учнів через відповідну методичну систему, індивідуальний підхід, використання сучасних засобів навчання.

Отже, уроки технологій є ефективним засобом формування життєвих навичок учнів у контексті реалізації завдань Нової української школи у поєднанні практичної, пізнавальної та ціннісно-виховної складової, що сприяє формуванню ключових компетентностей, розвитку особистості, адаптації до вимог сучасного світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Коберник О. М., Ткачук С. І. Основи теорії технологічної освіти : навч. посіб. Умань: «Візаві», 2014. 304 с.
3. Методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році (лист МОН України

№ 1/8478-22 від 12.07.2023 р.). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-u-2023-2024-navchalmomuroci>

4. Савчук О. П. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців технологічної освіти: інноваційні підходи. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2024. № 4(38) 2024. С.617-629